

Ankkuritoiminnan käynnistäminen Kuhmossa

HyvSivva 15.06.2023 § 83
435/00.00.01.01/2023

Valmistelija Hyvinvointiaktivaattori Riikka Kähkönen, p. 044 725 5423

Ankkuritoiminnassa tavoitteena on varhainen puuttuminen moniammatillisesti nuoren tilanteeseen. Tarkoituksena on edistää alle 18-vuotiaiden hyvinvointia, ennaltaehkäistä rikoksia ja katkaista jo alkanutta rikoskierrettä.

Ankkuritoiminnassa nuori kohdataan yksilöllisesti ja kokonaisvaltaisesti. Keskeistä on nuoren omien vahvuuksien huomioiminen ja tukeminen. Varhainen puuttuminen estää ja ehkäisee ongelmien kasautumisen ja vaikeutumisen. Ankkuritoiminnassa pyritään löytämään nuorelle tarkoituksenmukainen apu ja tuki. Vaikka toiminnan ydin on nuoren tukemisessa, ovat vanhemmat ja koko perhe keskeisessä roolissa ja apua saavat kaikki.

Ankkuritoiminta voi tulla avuksi esimerkiksi tilanteissa, joissa nuori alkaa tehdä rikoksia, käyttää päihteitä tai käyttäytyminen on huolta aiheuttavaa. Toiminnasta voi olla myös apua hankalassa elämäntilanteessa olevalle nuorelle, joka on kokenut vaikkapa lähisuhde- tai perheväkivaltaa. Nuoren oireiluun pyritään puuttumaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Ankkuritoimintaa toteutetaan moniammatillisessa yhteistyössä.

Ankkuritiimissä työskentelee poliisin, sosiaali-, terveys- ja nuorisotoimen asiantuntijoita tai heidän osaamisensa on varmistettu muulla tavoin tiimin käyttöön. Ankkuritiimin toiminta perustuu keskinäiseen arvostukseen, luottamukseen sekä yhteisesti sovittuihin toimintatapoihin. Ankkuritoiminnan moniammatillisuudesta on etua siinä, että nuorta ja hänen perhettään pystytään tukemaan ”yhden luukun periaatteella” ja eri viranomaiset ovat alusta asti mukana.

Ankkuritoiminnasta sovitaan paikallisesti toimintaan osallistuvien organisaatioiden kesken. Se järjestetään vastaamaan paikallisia ja alueellisia tarpeita sekä suhteessa olemassa oleviin ja toimiviin käytäntöihin. Toiminnalla voidaan vastata osaltaan hyvinvoinnin edistämiseen ja sisäisen turvallisuuden lisäämiseen.

Nuoren yksilöllisen tilanteen mukaisesti ankkuritiimi tekee yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi kunnan eri toimijat, koulut, 3. sektori, harrastus- ja urheiluseurat sekä uskonnolliset yhteisöt.

Ankkuritoiminnassa on käytettävissä sisäministeriön julkaisema Ankkuritoiminnan käsikirja, jonka tavoitteena on tukea toiminnan toteutumista, kehittämistä ja arviointia Suomessa. Aloittaville ankkuritiimeille järjestetään koulutusta ennen toiminnan aloittamista.

Ankkuritoiminnan tarpeellisuus Kuhmossa – tilannekuva

Ankkuritoiminnalle on ilmennyt tarvetta parin viime vuoden aikana. Ennalta estävän toiminnan kehittäminen Kuhmossa -palaverissa 30.11.2022 todettiin,

että Kuhmossa on havaittavissa lasten ja nuorten keskuudessa esimerkiksi ilkivaltaa, pahoinpitelyjä, kiusaamista. Tarve ennalta estävään toimintaan on todellinen. Tapaamisessa olivat mukana edustajat perusopetuksesta, varhaiskasvatuksesta, tilapalveluista, hyvinvointityöstä ja poliisista.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen aikuisten kuormittuminen on lisääntynyt lasten erinäisten haasteiden vuoksi: koulun toimivaltuudet eivät riitä kaikissa tapauksissa ja asioiden selvittely viivästyy. Arjessa tehtyjen havaintojen ja kokemuksen mukaan käyttäytymisen pulmat, väkivaltaisuus ja lakien tai sääntöjen rikkominen on yleistynyt kuhmolaisten lasten ja nuorten keskuudessa. Ylisukupolvien välinen syrjäytyminen näkyy etenkin yläkoulun arjessa. Välinpitämättömyys ja toisten kunnioituksen puute aiheuttavat mm. toisten omaisuuteen liittyviä vahingontekoja ja kiusaamista.

Liitteessä on indikaattoritietoja tilannekuvan muodostamiseksi.

Kuhmon hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan 2023 (kvalt 12.12.2022 § 78) on kirjattu ankkuritoiminnan käynnistäminen toimenpiteeksi kohtaan 3.3 Kuhmo – turvallinen kaupunki asua ja elää. Ankkuritoiminta on toimenpidesuunnitelmassa myös Kainuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2022 - 2025.

Kuhmon kaupunki on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön valtion erityisavustuksen toimenpiteisiin nuorten jengiytymisen ja rikollisuuden ehkäisemiseksi vuosille 2023 - 2024, yhteensä 8000 €. Valtionavustus on tarkoitettu koulujen ja ankkuritoiminnan tai poliisin välisen yhteistyön kehittämiseen ja vahvistamiseen, henkilöstön osaamisen vahvistamiseen sekä pienimuotoisiin ja välttämättömiin laite- ja materiaalihankintoihin.

Hyvinvointijohtoryhmä on käsitellyt ankkuritoiminnan käynnistämistä Kuhmossa 22.5.2023 kokouksessaan. Hyvinvointijohtoryhmä päätti esittää hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnalle, että ankkuritoiminta käynnistetään.

Kuhmon kaupungin hallintosäännön §:n 27 mukaan valiokunta edustaa kaupunkia ja käyttää kaupungin puhevaltaa toimialaansa koskevissa asioissa.

Hyvinvointiaktivaattorin esitys:

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta päättää, että Kuhmossa käynnistetään ankkuritoiminta ja päättää esittää Oulun poliisilaitokselle ankkuritoiminnan käynnistämistä Kuhmossa. Lisäksi hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta nimeää Kuhmon kaupungin edustajaksi Kainuun ohjausryhmään hyvinvointiaktivaattorin ja Kuhmon ankkuritiimiin koulunuorisotyöntekijän sekä pyytää Kainuun hyvinvointialuetta nimeämään sosiaalityön asiantuntijan Kuhmon ankkuritiimin jäseneksi.

Esittelijä Sivistystoimenjohtaja Vilén Eila

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta päättää, että Kuhmossa käynnistetään ankkuritoiminta ja päättää esittää Oulun poliisilaitokselle ankkuritoiminnan käynnistämistä Kuhmossa. Lisäksi hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta nimeää Kuhmon kaupungin edustajaksi Kainuun ohjausryhmään hyvinvointiaktivaattorin ja Kuhmon ankkuritiimiin koulunuorisotyöntekijän sekä pyytää Kainuun

hyvinvointialuetta nimeämään sosiaalityön asiantuntijan Kuhmon ankkuritiimin jäseneksi.

Asiantuntijana kuultiin Tuupalan yläkoulun apulaisrehtori Tiina Ahtosta.

Päätös Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta yksimielisesti päätti, että Kuhmossa käynnistetään ankkuritoiminta ja päätti esittää Oulun poliisilaitokselle ankkuritoiminnan käynnistämistä Kuhmossa.

Lisäksi hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta nimesi Kuhmon kaupungin edustajaksi Kainuun ohjausryhmään hyvinvointiaktivaattorin ja Kuhmon ankkuritiimiin koulunuorisotyöntekijän sekä pyytää Kainuun hyvinvointialuetta nimeämään sosiaalityön asiantuntijan Kuhmon ankkuritiimin jäseneksi.